

MARIA JOSÉ SALVADOR

«Volem un corredor de primera, no un carril de tercera»

Rehabilitació d'habitatges, moratòria als desnonaments i planificació del territori. Són les tres potes sobre les quals Maria José Salvador vol que gire l'actuació de la Conselleria d'Habitatge, Obres Públiques i Vertebració del Territori. Aconseguir un corredor mediterrani d'altres prestacions serà un altre dels cavalls de batalla del seu departament.

*Entrevista de Violeta Tena
Fotografies d'Eva Máñez*

La setmana passada [per l'anterior] el Govern va complir 100 dies. Segons Bonig, han sigut 100 dies de "molt de postreo i molta foto".

—Amb l'elecció d'Isabel Bonig com a presidenta, el PP valencià ha optat per radicalitzar-se cap a la dreta. Estan en el seu dret de fer-ho, no entraré a valorar-ho.

Però a banda del que diga l'oposició, el nou Govern que va eixir de les urnes el 24 de maig està fent un esforç titànic per fer aflorar el deute i els problemes que ens hem trobat als calaixos. Alhora, estem avançant en el compliment dels compromisos que vam adoptar quan vam signar el Pacte del Botànic. Estem intensament treballant per donar resposta als problemes dels ciutadans

—Diuen que és de les més ximistes d'aquest Govern. Com és l'experiència de governar del braç d'un altre partit polític?

—És una gran experiència. Després de 20 anys de Govern del PP, estàvem davant una oportunitat històrica de conformar un Govern de progrés basat en el pacte i

la negociació. En aquest moment, les necessitats de la societat valenciana fan que el govern faça pinya. Després de 20 anys hem d'estar a l'alçada de les expectatives de la gent.

—Ha assumit la cartera que gestionava una paisana seua. Què es va trobar en creuar el llindar de la porta?

—El que ens hem trobat és molt de deute. Hi havia 240 milions de deute d'ajudes a l'habitatge que ja coneixíem, més 40 milions que no estaven reconeguts. A més, hem trobat en matèria d'infraestructures viàries un pressupost per a l'any 2016 hipotecat en un 80% per pagar obres fetes. En matèria ferroviària, en 2015 hi ha un pressupost de 19 milions i 23 hipotecats per 2016. Ens hem trobat 500 milions de deute en un calaix sense cap tipus de consignació. I ens hem trobat amb 84 concessions de transport públic metropolità caducades, així com bona part de les concessions dels clubs esportius dels ports.

La nostra obligació és fer aflorar aquesta realitat i tractar de resoldre els problemes que van sorgint per revertir-

los. En aquest sentit, no ens ha ajudat el fet que no hi haguera un traspàs de carteres pròpiament dit. A mi em van traspasar una carpeta buida. En tot cas, la ciutadania es mereix saber quina és la realitat a hores d'ara.

—I amb aquesta realitat, es pot fer gestió? Perquè tradicionalment aquest era un dels departaments més inversors, però ara que no hi ha ni un ral...

—Millorar el sistema de finançament és inajornable per a la Generalitat i per a aquesta conselleria. Com també ho és una millora de la inversió del Ministeri de Foment. Som l'11% de la població i volem unes inversions equivalents a aquest pes demogràfic. Entre 2012 i 2015 hi ha hagut un dèficit inversor que es valora en 300 milions d'euros anuals. No es tracta de fer victimisme, sinó de reivindicar allò que ens correspon. Hi ha hagut una posició d'absoluta submissió per part dels qui m'han precedit. Nosaltres pensem reivindicar el que ens pertoca al Govern d'Espanya siga del color que siga

—També si qui guanya el 20 de desembre és Pedro Sánchez?

—Evidentment que sí perquè no estem demanant quantitats desorbitades sinó allò que ens correspon per pes demogràfic i econòmic. Mereixem ser tractats com la resta de ciutadans espanyols.

Alhora, treballarem per aconseguir els diners procedents d'Europa. El programa operatiu 2014-2020 serà essencial per nodrir aquesta conselleria. Hem perdut el tren dels diners europeus per a 2014 i 2015 perquè no es van presentar les sol·licituds que calia en el moment adequat, així que estem treballant amb vista a 2016.

—**El President ha dit que està disposat a judicialitzar la qüestió del finançament. En aquest paquet de demanda judicial també podria entrar la qüestió de la falta d'inversió?**

—Nosaltres hem denunciat la falta de finançament en els fòrums on corresponia i el Govern espanyol sempre ha fet el desentès. El president del Govern va visitar la Comunitat amb motiu d'un acte de partit i ni tan sols es va dignar a reunir-se amb el president de la Generalitat. Hem esgotat els contactes en l'àmbit polític i institucional, la qual cosa ens obliga

a plantejar-nos l'opció de donar el pas a la via judicial. De moment el que es pretén abordar és la qüestió de l'infrafinançament, però això no ens fa abaixar la guàrdia pel que respecta a la falta d'inversions. Són qüestions que han d'avançar en paral·lel. És difícil tenir autonomia política quan no tens autonomia financera.

—**Crítica que Rajoy no s'haja reunit amb Puig. Vostè també ha demanat reunir-se amb la ministra Ana Pastor.**

—Ja li he tramès dues peticions i no n'he obtingut resposta. És una falta de respecte i de lleialtat institucional cap als valencians. El PP actua en clau partidista i no en clau institucional.

—**Quins són els principals ítems que aquesta conselleria vol posar damunt la taula del Ministeri de Foment?**

—En matèria ferroviària, el principal ítem és el corredor mediterrani. S'estan fent les obres però no tenim cap via de comunicació amb el Ministeri, a pesar que s'estan provocant molts problemes als usuaris de rodalia. A més, al ritme que avancen les obres, tenim la certesa que el tercer fil no estarà completat abans

de 2018. Ens agradaria dir-li a la ministra que aquest no és el corredor que volem perquè el que volem és un corredor amb doble plataforma i ample europeu i no el tercer fil. Volem un corredor de primera, no un carril de tercera. El tercer fil no millorarà la competitivitat ni la connectivitat de les empreses exportadores.

També en l'àmbit ferroviari és essencial modernitzar la línia Sagunt-Terol. En l'àrea de Castelló cal implementar el pla de rodalia aprovat l'any 2010 amb l'objectiu de millorar la connectivitat entre Castelló i Vinaròs. A la província de València cal parar atenció al Xàtiva-Alcoi i al tren de la costa, que té consignats 300.000 euros, una xifra ridícula.

—**Quan es va plantejar el tercer fil, els empresaris i polítics van acceptar que era la millor solució possible en un context de contenció pressupostària. Però tot ha esdevingut molt més complicat que no es preveia: ni tècnica-ment és tan senzill ni tan fàcil d'instalar. Es pot aspirar a llarg termini a duplicar la plataforma, tal com vostès pretenen?**

→ —El tercer carril es va plantejar com una solució en el context de crisi econòmica. La inclusió del corredor mediterrani en la Xarxa Transeuropea de Transports fou possible gràcies a un Govern socialista. El PP, en canvi, manté una concepció completament radial d'Espanya. En aquests moments el corredor atlàntic rep més finançament que el mediterrani. Són 122 milions contra 500. Enfront d'aquesta realitat, ací hi ha hagut una posició de resignació. Però el sector econòmic i empresarial s'està adonant que el tercer fil no és una solució. Resignar-nos al tercer carril ens fa perdre competitivitat en el mercat global. No podem deixar que una solució provisional esdevinga definitiva.

—Però és realista demanar això en un context de dificultats econòmiques?

—La pregunta és: si en altres territoris és possible, per què ací no? Què ha passat en aquesta comunitat perquè ens hàgem resignat amb un carril quan la concepció al llarg del corredor és de doble plataforma i ample europeu excepte en el tram valencià? Volem un corredor mediterrani amb totes les prestacions

—En quin punt es troba el tren de la costa, que ha d'unir Gandia i Dénia?

—En aquest moment està pendent l'informe que havia de fer el Ministeri. Necessitem que moga fitxa. En els pressupostos hi ha contemplats 300.000 euros que, imaginem, seran per a la redacció de l'informe. En aquesta infraestructura hi ha hagut una passivitat històrica. Nosaltres considerem que el ferrocarril és essencial per vertebrar el territori.

—Parla de vertebració. Aquesta és la primera volta que en el nom d'una conselleria apareix aquest mot. Què exactament aquesta conselleria per "vertebració"?

—La Conselleria entén la vertebració del territori com a planificació territorial; ordenació del territori, plans de mobilitat i planificació urbanística. Es tracta de deixar d'actuar a la babalà. Hem de preparar el territori per a un nou model econòmic. Planificar vol dir aprovar el Pla de l'Horta, el Pla del Litoral, que ens ajude a protegir la costa; el Pla d'Infraestructures Verdes i de Paisatge; i el Pla Metropolità. Hem de protegir el territori i dimensionar el creixement.

—El Partit Popular va presentar el 2008 un Pla d'Acció Territorial de l'Horta (PATH). Després de presentar-lo, mai

◉ PAISANA DE BONIG

Practicant de ballet i natació, María José Salvador va nàixer ara fa 41 anys, a la Vall d'Uixó, el mateix poble d'on procedeix la líder del Partit Popular, Isabel Bonig, a qui tothom coneix per "la Thatcher de la Vall". Quan se li pregunta a Salvador amb quin personatge s'identifica ella, fuig dels símils. "Sóc simplement la consellera d'Habitatge, Obres Públiques i Vertebració del Territori", diu, i afegeix: "Estic en les antípodes del liberalisme de

no se'n va tornar a saber res. Els plans d'aquesta conselleria impliquen fer-ne un de nou?

—La intenció és traure el PATH del calaix on està i fer les modificacions pertinents. La setmana passada ja ens vam reunir amb el col·lectiu Per l'Horta i hem escoltat quines són les seues demandes. La intenció és anar un pas més en tot allò que afecta la protecció del territori.

—La Llei d'Ordenació del Territori, Urbanisme i Paisatge, aprovada en època del PP, és una salvaguarda per evitar processos especulatiu com els de l'etapa 2000-2008?

—Ens plantegem fer algunes modificacions, especialment en dos elements: la ratxa de sòl per a la construcció d'habitatge de protecció públic i la delimitació de les Actuacions Territorials Estratègiques (ATE) perquè realment responguen

Thatcher". És llicenciada en dret per la Universitat Jaume I de Castelló, on va arribar a exercir com a professora de dret internacional, a més de catedrática de filosofia. Afiliada al PS-PV des de ben jove, va aterrar a les Corts l'any 2007. A finals de setembre passat, va estrenar-se en el Parlament valencià com a consellera. I ho va fer citant Le Corbusier: "La planificació és el millor instrument contra l'arbitrarietat". "Rigorosa i ordenada", segons els qui treballen al seu costat, té la responsabilitat de reordenar el territori i posar en marxa polítiques d'habitatge efectives.

a l'interès general. Entenem que amb la modificació d'aspectes de la LOTUP i els ATE, podrem tenir un marc de protecció molt més alt que no tenim ara.

—I això hauria de ser suficient? És possible, des de la gestió pública, evitar processos de depredació territorial com els precedents?

—Ací es van fer autèntiques barbaritats. L'IVVSA, l'empresa pública que teòricament havia de dedicar-se a la construcció d'habitatge públic, va acabar convertint-se en un agent urbanístic més. Estic convençuda que l'àmbit públic és essencial per preservar l'interès públic sobre l'interès privat de les empreses. No s'ha de tenir por a intervenir i a dotar-se de marcs supramunicipals. Per sobre dels ajuntaments, hi ha una Generalitat que ha de vetllar per ordenar el territori. Ens cal planificar en l'àmbit supramunicipal.

pal en coordinació amb els ajuntaments. La Generalitat ha de definir quin model volem. Durant molt de temps la Comunitat Valenciana ha estat l'exemple de males pràctiques. El nostre repte és convertir-nos en un exemple de bones pràctiques arreu d'Europa

—En el seu primer discurs a les Corts, va posar com a exemple de la seua actuació en l'àmbit urbanístic l'illa de Tabarca, on han ordenat l'enderrocament de sis xalets il·legals. Hi haurà enderrocaments en cases de primera línia de costa, construïdes fora d'ordenació? Fins on pretenen arribar?

—La qüestió de la costa és competència del Ministeri i no nostra. El que nosaltres farem dins les nostres competències és aprovar el pla del litoral amb l'objectiu de protegir per a les futures generacions els espais naturals que queden a la costa. No ens tremolarà el pols a l'hora de preservar i protegir. Aquesta autonomia ha crescut per sobre de les seues possibilitats en matèria urbanística. Tenim un excés d'habitatge buit desocupat, alhora que tenim nuclis històrics abandonats i habitatges de tres plantes sense ascensor. Així doncs, hi ha camp per recórrer en la ciutat consolidada sense necessitat d'expandir més la taca urbana. Volem desenvolupar polítiques de rehabilitació que siguin una segona oportunitat per al sector de la construcció. Volem ajudar el sector a reinventar-se.

—Pensa fer alguna cosa amb les urbanitzacions a mitjan construir? Perquè el problema és municipal, però el fenomen és ben generalitzat.

—Nosaltres el que podem començar a fer és dibuixar la nova ordenació del territori que volem. A la Comunitat Valenciana ha mancat intervenció per part de l'administració pública. Fixe's que l'Estratègia Territorial de la Generalitat es va definir l'any 2011, quan el *boom* urbanístic ja s'havia produït. Nosaltres volem redefinir tots els plans d'actuació integrada que hi ha als municipis. Hem de fixar coordenades amb els ajuntaments per anar tots en la mateixa direcció.

Respecte als edificis buits, nosaltres ho vinculem a la política d'habitatge. La Generalitat necessita ampliar el seu parc públic. No podem passar per alt que en 20 anys del Partit Popular el parc d'habitatge públic no va créixer. En aquests moments tenim 13.000 habitatges. Per això, hem creat la mesa dels desnonaments on hi ha

els bancs. Els hem dit que volem que cedisquen els seus habitatges buits per oferir-los en règim de lloguer social.

—Per què un banc hauria d'accedir a posar a disposició de la Generalitat els seus habitatges?

—Hi ha hagut un rescat públic a la banca i cal que hi haja un retorn social. De moment la mesura és voluntària però he de destacar que ens hem trobat amb molta receptivitat per part de les entitats. Junt amb la Mesa de Prevenció de Desnonaments, la setmana passada vam tenir una reunió amb onze entitats bancàries que tenen seu a la Comunitat Valenciana. Volem firmar convenis perquè ens posen habitatges a disposició en lloguer social.

En aquest sentit, volem aprovar una llei on es reconega l'habitatge com un dret humà de primer ordre, així com crear un registre d'habitatges deshabitats. Els bancs podran incorporar els seus habitatges en aquest registre. I si no ho fan per la via de la voluntarietat, ens estem plantejant fer-ho a través de mecanismes subsidiaris sancionadors, igual que ja fan altres comunitats autònomes com ara Andalusia o Madrid.

—Avui han eixit les dades del segon trimestre de 2015, que diuen que som la segona comunitat autònoma en nombre de desnonaments, només per darrere d'Andalusia.

—Al contrari del que passava abans, aquesta conselleria no considera que els

«Ens cal planificar en l'àmbit supramunicipal amb la col·laboració dels ajuntaments»

desnonaments siguin un problema privat entre una persona i una entitat bancària. No, els desnonaments són un problema d'emergència pública de primer ordre i nosaltres hem assumit la responsabilitat d'intervenir. En la Mesa dels Desnonaments hem fet asseure's als sindicats, les entitats bancàries, la plataforma d'afectats per les hipoteques, Col·legi d'Advocats... per tal que, entre tots, apliquem

una sèrie de mesures de xoc entre les quals hi ha la petició als bancs d'una moratòria de desnonaments fins que aprovem la nova llei de l'habitatge, que esperem que estiga preparada l'any vinent.

—L'altra pota d'aquesta nova política d'habitatges és la rehabilitació, però la realitat és que les ajudes disponibles a hores d'ara són ben magres, en aquest sentit. La música sona bé, però com pensen posar lletra?

—Aquesta música és compartida amb la FEVEC [Federació Valenciana d'Empresaris de la Construcció], i amb el col·legi d'arquitectes. També ells entenen que el sector s'ha de reinventar. Evidentment els nostres recursos econòmics són limitats. Volem més participació en el Pla Estatal per a Rehabilitació. I volem més finançament, perquè la millora del finançament suposa més recursos per tenir més política social en matèria d'habitatge. Per últim hi ha el programa operatiu de fons Feder, des d'on esperem poder aconseguir fons.

—Abans d'acabar, parlem de l'AP-7. Tant vostès com el Govern espanyol volen liberalitzar-la a partir de 2019. En alguns punts on no hi ha alternativa a l'autopista s'han plantejat un rescat parcial abans d'aquesta data?

—Nosaltres hem plantejat sempre que allò que és competència de l'Estat ho ha d'assumir l'Estat. Per això demanem que no es prorrogue la concessió passat el 31 de desembre de 2019. Això implica que ens posem a treballar ja a planificar tots els ramals i totes les connexions.

Per una altra banda, som conscients que hi ha punts conflictius en les nostres carreteres que són competència de l'Estat. En la 340 i en la 332 hi ha dèficits d'inversió que han provocat punts conflictius amb una alta sinistralitat. Considerem que l'Estat ha de possibilitar la liberalització de trams puntuals. Cal que s'atenga aquesta petició, però difícilment podem fer arribar aquestes reclamacions a Madrid si la ministra no es digna a reunir-se amb nosaltres. Necessitem celebrar una reunió de treball per abordar qüestions que són urgents.

—Consellera, més infraestructures sempre és millor?

—Cal fer les infraestructures necessàries per qualificar el nostre territori, millorar la qualitat de vida i la connectivitat de la gent i millorar la competitivitat de les empreses. ●